

nem szedhető, hanem ép úgy, mint a többi aranykoronában kivetett közszolgáltatás késedelmes befizetése esetén, csak havi 1% késedelmi kamat számítható fel.

**Az általános forgalmi adó késedelmes befizetése után járó adópótlék mérséklése.** Az 1923. évi XXXIII. t.-c. 33. §-a az általános forgalmi adónak késedelmes befizetése esetére havi 10% pótléket állapított meg, amely pótlék nem volt mérsékelhető. A pénzügyminiszterium az 1925 évi március hó 24-én kelt 1925. évi 700/P. M. számú rendeletével — amely rendelet mint a 35. számú u. n. szanálási rendelet jelent meg — a késedelem minden megkezdett hónapjára járó adópótléket 3%-ra szállította le, úgy, hogy ezt a pótléket a pénzügyigazgatóság méltányosságból a felére mérsékelheti, a pénzügyminiszterium azonban további mérséklést is engedélyezhet. Az adópótlék kivetésének jogossága ellen a közigazgatási bírósághoz panasznak van helye.

**A jugoszláv adóreform.** A jugoszláv adóztatás eddigi rendszere nem volt egységes, mert a Magyarország és Ausztria területéből odacsatolt területeken egészben vagy részben a régi magyar, illetve osztrák adózási szabályok voltak irányadók. Az egységesítési törekvés egy további etappéjára gyanánt a szerb pénzügyminiszterium most hozta nyilvánosságra a jugoszláv adóreformra vonatkozó törvényjavaslatot. A reform alapintézkedései sokban hasonlóak a magyar adótörvényekkel. A reform alapelve, ép úgy mint nálunk, az, hogy minden jövedelmet két adónem, és pedig egy hozadéki és egy jövedelemadó érint. A hozadéki adók a földadó, a házadó, az iparból, kereskedelemből és szellemi foglalkozásból származó jövedelmek adója és a tőkekamatadó. A jövedelemadó, ép úgy mint nálunk, az adózó összes jövedelmét terheli arra való tekintet nélkül, hogy a jövedelem egyes részei már valamelyik hozadéki adóval megrovattak. A nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adója a hozadéki és a jövedelemadó elemeit egyesíti, végül külön vettetik ki az u. n. tantiéme-adó.

A jugoszláv állampolgárok általában összes jövedelmeik után, külföldi állampolgárok és társaságok pedig Jugoszláviából származó jövedelmük után adókötelesek. Az ideiglenesen engedélyezett adómentességek a határidő lejártáig érvényben maradnak, viszont az állandó adómentességek egy éven belül revízió alá vétetnek. Az adók kivetése általában két évenként történik, a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adója azonban évenként vettetik ki. A jövedelemadótól eltekintve, ezen összes adók után állami és helyhatósági pótdadók vehetők ki, ezen pótdadók legmagasabb mérvét azonban a törvényhozás fogja megállapítani. Az adókötelesek — a földadótól eltekintve — vallomást tartoznak beadni. A vallomás beadásának elmulasztása a bírságon kívül a következőkkel jár, hogy az elsőfoku kivetés ellen felebbezés nem adható be. A föld-, ház-, járadék-adót, a tantiéme-adót, a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adóját, a szolgálati viszonyból származó jövedelem után járó adót és a 10.000 korona összjövedelmet meg nem haladó jövedelem után járó jövedelemadó első fokozatán az adóhivatal veti ki, a 10.000 koronát meghaladó összjövedelem után járó jövedelemadó kivetésére pedig az adóhivatal javaslatai alapján első fokozatán az adóhivatal bizottság illetékes.

Az elsőfoku kivetések az illetékes községekben 8 napra közzemlére tétetnek. A felebbezési határidő a 8 nap elteltétől számított 15 nap. Adókievítő bizottság minden járásban és minden 20.000 lélekszámot meghaladó községben alakítatik. A bizottság felét a községi előjáróságok választják és pedig  $\frac{2}{3}$ -részben mezőgazdák, háztulajdonosok és az értelmi foglalkozásuak köréből,  $\frac{1}{3}$ -át pedig kereskedők és iparosok közül. A városi adókievítő bizottságok tagjai  $\frac{2}{3}$ -részben kereskedők és iparosok és  $\frac{1}{3}$ -részben vannak képviselve a többi foglalkozási ágak. A bizottság másik felét, továbbá elnökét és helyettesét a pénzügyminiszter nevezi ki. A járási adókievítő bizottságokba minden egyes község két tanácskozó tagot delegál, akiknek szavazati joguk nincs. Az adókievítő bizottság tagja csak jugoszláv állampolgár lehet, aki az illető kerületben legalább 5 éve lakik és legalább 50 dinár egyenes adót fizet. A bizottság tárgyalásán jelenlevő adózó a határozat kihirdetése alkalmával bejelenteni köteles, hogy azt elfogadja-e vagy jogorvoslattal kíván élni. Az adókievítő bizottság határozata ellen bejelentett felebbezés elintézésére az adófelszólamlási bizottság illetékes, amely minden kerület székhelyén és minden 50.000-nél nagyobb lélekszámú városban működik. A felszólamlási bizottság 12 tagjának felét és az elnökét a pénzügyminiszter nevezi ki, két jogász, két mezőgazda és két egyéb foglalkozásu tagját pedig a kerület közgyűlése, illetve a város képviselője választja. A felszólamlási bizottság határozata ellen a közigazgatási bírósághoz van 15 nap alatt panasznak helye.

## Joggyakorlat.

**A be nem váltott váltók forgalmi adója.** A fizetésektelelenség, kényszeregyezségek és csődök elszaporodása óta általános panasz tárgya úgy a kereskedő, mint a jogász körök részéről az, hogy míg egyfelől a váltók azoknak átvételekor, a forgalmiadóalaphoz hozzáadandók, addig másfelől azon a címen, hogy be nem váltottak, levonás nem eszközölhető, illetve visszatérítés nem igényelhető. Erre az álláspontra helyezkednek az alsóbbfoku pénzügyi hatóságok, de sőt maga a pénzügyminiszterium is.

A panasz oly természetű, hogy de lege ferenda feltétlen orvoslandó, mert a legnagyobb mértékben vissza az, hogy nem teljesített fizetések után forgalmi adót kelljen leróni. Nyílt és világos törvényi avagy rendeleti állásfoglalásra van szükség, amely a félreértéseket eloszlatja s a zaklatásoknak elejét veszi. Azonban Magyarországon lassan járván a jogalkotás kereke akkor, ha az állampolgárok széles köreinek érdekét kell előbbre vinni, — de lege lata is kell egy kivétel utat találnunk. A váltójognak teljes ismerete és a forgalmi adótörvénynek a váltójog idevágó szabályaival való egybevetése meghozza a helyes eredményt.